

Aleg. 90.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o preliminarzu wyższej szkoły rolniczej
i szkoły parobków w Dublanach na rok 1887.

Wyższa szkoła rolnicza.

<i>Wydatki zwyczajne</i> tej szkoły prelinuje Wydział krajowy w kwocie 33.675 zł., <i>nadzwyczajne</i>	
w kwocie 4.837 zł. Razem wydatki	zł. 38.512
W porównaniu do uchwalonych na r. 1886. w wysokości	„ 32.387
więcej o	<u>zł. 6.125</u>

Wzrost ten wydatków pochodzi:

W rubryce I. „Płace profesorów i docentów“ poz. 2. z powodu zamiaru udzielenia profesorowi Godlewskiemu dodatku osobistego w kwocie 300 zł.

W rubryce I. poz. 3. z powodu obsadzenia posady drugiego adjunkta z płacą 800 zł.

W rubryce III. „Zasługi“ poz. 17. z powodu potrzeby przyjęcia drugiego stróża, po przeniesieniu szkoły wyższej do nowego gmachu.

W rubryce IV. „Koszta administracji“ poz. 22, 23, 24, 25 i 26 o 655 zł. więcej z przyczyny większych potrzeb w oświetleniu, opale, utrzymaniu budynków, dziedzińca i kosztów aseku-racyi, wynikłych z budowy nowego gmachu szkolnego.

W rubryce IV. poz. 29. „sprzęty i ruchomości“ więcej o 1.650 zł. na urządzenie laboratoryów i muzeów w nowym gmachu szkolnym.

W rubryce V. poz. 35. „Zbiory i muzea“ więcej o 2.510 zł. jako nadzwyczajny wydatek na uposażenie zbiorów zakładu, pominięty, w znacznej części w roku 1886. z uwagi na brak umieszczenia.

Dochody tej szkoły prelinuje Wydział kraj. w kwocie 14.394 zł. w porównaniu do 1886. roku wyższe o zł. 3 z powodu większego o tę kwotę zasobu funduszu kultury krajowej.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego komisya przedstawia Wysokiemu Sejmowi do uchwały wszystkie pozycye wydatków niezmienione w porównaniu do uchwalonego szczegółowego preliminarza budżetu na rok 1886., z wyjątkiem jednakże pozycyi w wydatkach 27. rubr. IV. „najem pomieszkania“ i nadzwyczajnego wydatku na bibliotekę. Również przychyła się do propozycyi Wydziału krajowego co do udzielenia osobistego dodatku profesorowi Godlewskiemu w kwocie 300 zł., jako też do prelinowanych zł. 210 jako płacy drugiego stróża i zwiększonego wydatku w rubr. IV. poz. od 22 do 26 w kwocie 655 zł. na opał, oświetlenie, utrzymanie i ubezpieczenie budynków, wreszcie zwiększony koszt na urządzenie dziedzińca,

Natomiast:

Redukuje płacę drugiego adiunkta z 800 zł. na 600 zł. a to z uwagi, iż pan Jentys, któremu posada ta dana być ma, dopiero z końcem Marca 1887. wykłady obejmie.

Na najem pomieszkań dla 3 asystentów, docenta fizyki, kasyera, pisarza, ogrodnika i służki szkolnego preliminarzu Wydział krajowy w rubr. IV poz. 27. kwotę 650 zł. tak samo, jak na rok 1886. Gdy jednak z początkiem i w ciągu r. 1887. szkoła przeniesioną zostanie z dawnego budynku do nowowzniesionego gmachu szkolnego, a przeto opróżnione zostaną ubikacje, które winne być użyte na mieszkania dotąd wynajmowane, przeto z uwagi na powyższą okoliczność preliminarzu się jedynie koszt najmu pomieszkań wedle istotnej potrzeby, a to w ogólnej kwocie 307 zł.

Na sprzęty i ruchomości preliminarzu Wydział krajowy jako nadzwyczajny wydatek 1.800 zł. Z szczegółowego preliminarza potrzebnych sprzętów i ruchomości, zwłaszcza szaf muzealnych nie mogła komisya przyjsć do przekonania, jakoby preliminowana kwota co do wysokości swej była usprawiedliwioną i dlatego też proponuje zniżenie jej do wysokości 600 zł.

W rubryce V. „Potrzeby naukowe“ preliminarzu Wydział kraj. w poz. 35. a) na zbiór rolniczy, jako nadzwyczajny wydatek 160 zł., a to na zakupno modeli przyrządu drutowego dla chmielu trzech systemów. Zdaniem komisji nierównie korzystniejszem byłoby, gdyby zamiast nabywania kosztownych modeli, założono chmielarnię w Dublanach i praktycznie przeprowadzono naukę uprawy i rozpinania chmielu. Z tych przeto powodów wykreśla się kwotę 160 zł.

Preliminowaną w tej samej rubryce pozycję 35. c) na zakupno przedmiotów do muzeum fizykalnego zniża komisya z 500 zł. na 300 zł., jako niedostatecznie w swojej wysokości usprawiedliwioną.

Również nie przychyła się komisya do preliminowanych 300 zł. jako wydatku nadzwyczajnego na zakupno przedmiotów dla zbioru mechanicznego (rubr. V. poz. 35 f), albowiem przedmiotami mającymi się zakupić są modele pługów parowych trzech systemów, których potrzebę jak na teraz komisya nie uznaje, zwłaszcza, że istnieją nader dokładne rysunki dające pojęcie o konstrukcyi pługów parowych.

Z uwagi, iż na zakupno dzieł do biblioteki, prócz wydatku zwyczajnego wstawiano w budżet przez dłuższy szereg lat jako wydatek nadzwyczajny po 300 zł. rocznie, mniema komisya, iż należałoby odstąpić od dalszego wydatkowania na ten cel, w formie zwyczajnego i nadzwyczajnego wydatku i dlatego wstawia w poz. 37. jako zwyczajny wydatek na zakupno dzieł zamiast 200 zł. kwotę 400 zł., a natomiast uchyla pozycję 300 zł. tytułem nadzwyczajnego wydatku.

Przechodząc do rubryki dochodów:

Dotychczas udzielana subwencya ze Skarbu Państwa dla wyższej szkoły rolniczej w Dublanach nieodpowiada już dziś przy tak znacznym wzroście nakładu na ten zakład, jakoteż z uwagi na jego rozwój i rozszerzony zakres nauki, stosunkowi, w jakim fundusze państwowe do funduszków krajowych do utrzymania tego zakładu przyczyniać się miały.

Jest więc prostą słuszością żądać od c. k. Rządu podwyższenia subwencji, co też komisya w formie rezolucyi przedstawia Wysokiemu Sejmowi do uchwały.

Dotychczas pobierane czesne w szkole Dublańskiej wynosi dla uczniów I. i II. roku po 50 zł., podczas gdy uczniowie III. roku płacą jedynie 25 zł.

Ten stan rzeczy przy zupełnie zmienionych stosunkach tego zakładu i jego zadań, nie tylko nie jest usprawiedliwionym, lecz przeciwnie stoi w rażącej sprzeczności z istniejącą w tej mierze praktyką w innych równorzędnych zakładach.

Komisya proponuje przeto Wysokiemu Sejmowi zrównanie opłaty czesnego dla uczniów każdej klasy, a w ślad za tem wstawia w dochodach wyższej szkoły Dublańskiej w porównaniu do preliminarza Wydziału krajowego w rubr. III. poz. 4. o 500 zł. więcej.

Reasumując sprawozdanie, komisya wnosi:

Wyższa szkoła rolnicza w Dublanach.

Liczba
rubr. i poz.

Wydatki.

		Zwycz.	Nadzw. zł. w. a.	Razem.
I.	Płace profesorów i docentów.			
	1. Profesor fachowy, zarazem dyrektor, płaca 2.360 zł., dodatek pięcioletni 200 zł.	2.560		
	2. Sześciu profesorów fachowych, płaca po 1.440 zł., dodatki pięcioletnie dla dwóch po 400 zł., dla trzech po 200 zł. i dodatek osobisty dla jednego 300 zł.	10.340		
	3. Jeden adjunkt, płaca 800 zł., dodatek osobisty 200 zł.	1.000		
	4. Adjunkt pomocniczy	600		
	5. Trzech asystentów, płaca po 600 zł.	1.800		
	6. Docent fizyki	800		
	7. „ weterynaryi	480		
	8. „ leśnictwa	240		
	9. „ ustaw rolnych	360		
	10. „ ogrodnictwa	200		
	11. „ melioracyi	240		
	12. „ zoologii	360		
	13. „ historii i literatury polskiej	600		
	Suma rubryki I.	19.580	—	19.580
II.	Inne płace.			
	14. Lekarz zakładowy	400		
	15. Kapelan	300		
	16. Kasyer, zarazem rachmistrz	600		
	17. Pisarz dyrekeyi	480		
	Suma rubryki II.	1.780	—	1.780
III.	Z a s ł u g i.			
	18. Sługa szkolny	240		
	19. Dwóch stróżów domowych	420		
	20. Usługa dla uczniów w laboratorium	780		
	21. Pasiecznik i dozorca pola doświadczalnego	180		
	Suma rubryki III.	1.620	—	1.620
	Do przeniesienia	22.980	—	22.980

Liczba
rubr. i poz.

Zwyczaj.	Nadzw.	Razem.
Z przeniesienia	zł. w. a.	
22.980	—	22.980

IV.

Koszta administracyjne.

22. Zarząd :			
a) potrzeby kancelaryjne	100		
b) druki i inseraty	100		
c) portorya i posyłki	70		
d) koszta podróży dyrekcji	150	420	
23. Opał.		700	
24. Oświetlenie		200	
25. Utrzymanie budynków		1.000	
26. " dziedzińca		300	
27. Ubezpieczenie budynków		400	
28. Najem pomieszczeń :			
a) docenta fizyki	36		
b) kasyera	180		
c) pisarza	36		
d) ogrodnika	40		
e) sługi szkolnego	15	307	
29. Płaca kominiarza		65	
30. a) na utrzymanie sprzętów i rucho-			
mości		120	
b) na uzupełnienie szaf i ławek		—	600
31. Koszta przewozu prelegentów, leka-			
rza i kapelana		1.000	
32. Koszta lustracyi zakładu		100	
33. " nabożeństwa		50	
34. Apteka i rozmaite inne		100	
Suma rubryki IV.		4.762	600
			5.362

V.

Potrzeby naukowe.

35. Eksperymenta przy wykładach :			
a) dla profesora rolnictwa	25		
b) " hodowli zwierząt	10		
c) " anatomii i fizjologii	25		
d) " weterynaryi	25		
e) " botaniki	25		
f) " chemi rolniczej	25		
g) " " zwierząt	20		
h) " fizyki	20		
i) " miernictwa	15	190	
		190	
Do przeniesienia	27.742	600	28.342

Liczba rubr. i poz.		Zwycz.	Nadzw. zł. w. a.	Razem.
	Z przeniesienia .	27.742 190	600	28.342
36.	Zbiory i muzea, mianowicie utrzymanie i uzupełnienie : zwycz. nadzw.			
	a) zbioru rolniczego . . . 50	—		
	b) „ hodowlanego . . . 60	360		
	c) „ fizykalnego . . . 150	300		
	d) „ botanicznego . . . 75	50		
	e) „ zoologicznego . . . 150	140		
	f) „ mechanicznego . . . 150	—		
	g) „ mineralogicznego . . . 20	—		
	h) „ technologicznego . . . 60	260		
	i) „ okazów leśnych . . . 10	—		
	k) „ „ ogrodniczych . . . 10	—		
	l) „ „ weterynarskich . . . 25	—		
	m) „ „ instr. miernicz. . . 10	50		
	n) „ modeli do budown. . . 10	—		
	o) „ okazów do geogr. fiz. . . 10	—		
	p) „ „ melioracyjn. . . 10	—	800	1.160
37.	Laboratoria : zwycz. nadzw.			
	a) laboratorium chemiczne . . . 600	390		
	b) „ roślinno-fizyolog. . . 250	150		
	c) „ zootomiczne . . . 100	150	950	690
38.	Biblioteka i czytelnia : zwycz. nadzw.			
	a) na przykupno dzieł . . . 400	—		
	b) „ oprawę książek . . . 50	—		
	c) „ czasopisma . . . 250	—	700	
39.	Utrzymanie pola doświadczalnego . . .	250		
40.	Wycieczki naukowe profesorów z ucz- niami	500		
41.	Utrzymanie i uzupełnienie pasieki . . .	30		
42.	Ogród :			
	a) płaca ogrodnika	600		
	b) utrzymanie ogrodu botanicznego, utrzymanie i uzupełnienie sadu, szkół- łek, jakoteż ogrodu warzywnego . . .	400		
	c) druk katalogu i jego rozsielanie . . .	25		
43.	Wynagrodzenie dla folwarku dublań- skiego za straty, ponoszone w skutek zastosowania stanu inwentarza do po- trzeb szkoły	1.000		
	Suma rubryki V.	5.445	1.850	7.295
	Do przeniesienia	33.187	2.450	35.637

Liczba rubr. i poz.	Zwycz.	Nadzw. zł. w. a.	Razem.
Z przeniesienia .	33.187	2.450	35.637

VI. Podatki i opłaty.

44. Podatek gruntowy i domowy	45		
45. Opłata od przeniesienia szkół dublań- skich na własność kraju, ósma rata	—	227	
Suma rubryki VI.	45	227	272

VII. Kontrola nasion	100	—	100
Suma wydatków	33.332	2.677	36.009

Czyli w porównaniu do preliminarza Wydziału kraj. mniej o zł. 2.503

Dochody.

Liczba rubr. i poz.	Zwycz.	Nadzw. zł. w. a.	Razem.
I. 1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	5.500	—	5.500
II. 2. Subwencya z funduszu kultury krajowej	3.439	—	3.439

III. Opłaty od uczniów.

3. Wpisowe od 70 uczniów po 5 zł.	350		
4. Czesne „ 70 „ 50 „	3.500		
5. Opłata za ćwiczenia w laboratorium:			
a) chemicznem od 25 uczniów po 10 zł.	250 zł.		
b) roślinno - fizyologi- cznem od 25 ucz. po 5 zł.	125 „		
c) zootomicznem od 25 uczniów po 5 zł.	125 „	500	
6. Na bibliotekę od 70 uczniów po 4 zł.	280		
7. Na usługę	780		
Suma rubryki III.	5.410	—	5.410
IV. 8. Dochód z pasieki	230	—	230
V. 9. Sprzedaż płodów z pola do- świadczałnego i ogrodu	250	—	250
VI. 10. Dochód ze stacji kontroli nasion	65	—	65
Suma dochodów	14.894	—	14.894
W porównaniu z wydatkami	—	—	36.009
okazuje się niedobór	—	—	21.115

Zatem w porównaniu do preliminowanego niedoboru przez Wydział krajowy mniej o 3.003 zł., a w porównaniu do niedoboru roku 1886. więcej o 3.119 zł.

Szkoła parobków.

Wydatki tej szkoły prelinuje Wydział krajowy na rok 1887. w kwocie	12.284 zł.
w porównaniu do uchwalonych na rok 1886.	10.332 „
więcej o	1.952 zł.

Wzrost ten wydatków usprawiedliwia Wydział krajowy potrzebą przyjęcia drugiego nauczyciela pomocniczego z płacą 500 zł. z powodu powiększenia liczby uczniów z 28 na 36, dalej przez to zwiększonym kosztem utrzymania tychże w kwocie 1.632 zł. (Rubr. I. poz. 2. i rubr. III. poz. 10. i 11).

Mniej prelinuje Wydział krajowy o 180 zł. w rubr. I. poz. 5. „Instruktor robót ręcznych“, ponieważ dotychczasowych dwóch dozorców pobierających 780 zł. rocznie, zastąpi się jednym instruktorem z płacą 600 zł.

Dochody prelinuje Wydział krajowy w kwocie 2.988 zł., to jest wyżej o 144 zł. z powodu zwiększonej liczby uczniów, a ztąd i zarobku.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, przedstawia komisya Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia bez zmian rubrykę II., III. i IV. wydatków, tudzież dochody, — natomiast w rubr. II. czyni następujące zmiany.

Od czasu objęcia szkoły parobków na etat krajowy, posada nauczyciela fachowego pozostaje opróżnioną, i z braku odpowiedniego kandydata prawdopodobnie i w r. 1887. obsadzoną nie będzie.

Wedle zamknięć rachunkowych z lat od 1883. do 1885., koszta zastępstwa tego nauczyciela dokonywanego przez prelegentów szkoły wyższej, czyniły od 1.300 zł. do 1.400 zł. i wyżej rocznie. Komisya zatem biorąc za podstawę stan faktyczny, wstawia w rubrykę I. poz. 1 b) na koszta zastępstwa nauczyciela fachowego zł. 1.300, uchylając jednocześnie prelinowaną płacę dla tegoż w kwocie 920 zł.

Następnie wykreśla komisya z preliminarza Wydziału krajowego rubr. I. poz. 2. prelinowaną kwotę 500 zł. na drugiego nauczyciela pomocniczego, którego potrzeby nie uznaje z uwagi, iż nauczyciel ten miałby pełnić te same funkcyje, które pełni już znajdujący się nauczyciel pomocniczy. Wzrost zaś uczniów z 28 na 36 nie usprawiedliwia potrzeby utrzymywania aż dwóch nauczycieli do nauk elementarnych i nadzoru nad uczniami.

W końcu wstawia komisya zamiast 600 zł. 540 zł. jako płacę instruktora na podstawie faktycznie przezeń pobieranej pensyi.

Komisya wnosi zatem :

W y d a t k i.			
Liczba rubr. i poz.	Zwycz.	Nadzw. zł. w. a.	Razem.
I. Płace nauczycieli.			
1. a) Nauczyciel fachowy	—		
b) Zastępstwo nauczyciela facho- wego	—	1.300	
2. Nauczyciel pomocniczy, płaca 600 zł., dodatek osobisty 200 zł.	800		
3. Docent weterynaryi	150		
4. Katecheta	200		
5. Instruktor robót ręcznych	540		
Suma rubryki I.	1.690	1.300	2.990
Do przeniesienia	1.690	1.300	2.990

Liczba rubr. i poz.	Zwycz.	Nadzw. zł. w. a.	Razem.
Z przeniesienia	1.690	1.300	2.990

II. **Koszta administracji.**

6. Zarząd:			
a) remuneracya dyrektora . 400 zł.			
b) potrzeby kancelaryjne, insertery, druki i por- torya 100 „	500		
7. Opał i oświetlenie	240		
8. Utrzymanie budynku szkolnego i ruchomości, ubezpieczenie i komi- niarz	300		
9. Koszta nabożeństwa obrz. gr. kat.	300		
Suma rubryki II.	1.340	—	1.340

III. **Utrzymanie uczniów.**

10. Stołowanie 36 uczniów po 144 zł.	5.184		
11. Odzież, pościel i pranie dla 36 uczniów po 60 zł.	2.160		
Suma rubryki III.	7.344	—	7.344

IV. **Potrzeby naukowe.**

12. Zaprzęgi do demonstracyi	80		
13. Przybory do pisania i nauki uczniów	120		
14. Przykupno zwierząt do sekyi	30		
15. „ „ modeli, machin i na- rzędzi	200		
Suma rubryki IV.	430	—	430
Suma wydatków	10.804	1.300	12.104

Dochody.

Liczba rubr i poz.	Zwycz.	Razem zł. w. a.
1. Subwencya z c. k. Skarbu Państwa	1.500	1.500
II. Opłaty i datki.		
2. Opłaty za utrzymanie uczniów	480	
3. Datki Rad powiatowych, Towarzystw gospodarczych i innych	360	
Suma rubryki II.	840	840
III. 4. Zarobek 36 uczniów po 18 zł.	648	648
Suma dochodów	2.988	2.988
W porównaniu z wydatkami		12.104
okazuje się niedobór		9.116
W porównaniu z preliminarzem Wydziału krajowego		9.296
mniejszy o		180

Lwów dnia 15. Grudnia 1886.

Smarzewski
przewodniczący.

Abrahamowicz
sprawozdawca.

REZOLUCYA.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by z uwagi na ciągły rozwój szkół Dublańskich, tudzież nader znaczny wzrost kosztów na ich utrzymanie, starał się wyjednać u c. k. Rządu podwyższenie stałej dotacyi dla szkoły wyższej i szkoły parobków w Dublanach ze Skarbu Państwa“.
